

Slovenské znenie úloh pre 35. ročník Turnaja Mladých Fyzikov 2021/2022

V celoštátnom kole sú všetky úlohy prezentované v angličtine. Pri úlohách 2, 10, 12, 14 a 17 môže na základe žiadosti oponenta ďalší priebeh fyzboja prebiehať v slovenčine, pri ostatných úlohách v angličtine.

1. Vynájdite sa

Zostrojte neinvazívne zariadenie určujúce smer pohybu kvapaliny v nepriehľadnej trubici. Zoptimalizujte svoje zariadenie pre detekciu čo najmenšieho prúdu.

2. Rayleigho disk

Disk zvislo zavesený na tenkej nitke vložte do akustického poľa. Takéto zariadenie je možné použiť na meranie intenzity zvuku pomocou otočenia disku okolo nitky. Preskúmajte presnosť takéhoto zariadenia.

3. Obruč na tyči

Podložka spustená po oceľovej tyči môže (namiesto jednoduchého zošmyknutia sa) začať rotovať. Preskúmajte pohyb podložky a jej terminálnu rýchlosť.

4. Nepotopiteľný disk

Kovový disk s dierkou uprostred sa v nádobe s vodou ponorí. Keď však na stred disku striekame zvislý prúd vody, disk môže zostať na hladine. Vysvetlite tento jav a preskúmajte relevantné parametre.

5. Bimetalický oscilátor

Pomocou bimetalického spínača je možné zostrojiť jednoduchý elektrický oscilátor. Preskúmajte parametre ovplyvňujúce frekvenciu takéhoto oscilátora.

6. Veža z tenisových loptičiek

Postavte vežu pomocou troch tenisových loptičiek na každom poschodí a jednej na vrchole. Preskúmajte štrukturálne limity a stabilitu takejto veže. Ako sa zmení situácia, ak použijeme viac ako tri loptičky na každom poschodí a vhodný počet loptičiek na vrchole?

7. Trojstranná kocka

Pád mince na hranu sa zvyčajne spája s očakávaním nízkej pravdepodobnosti. Aké by mali byť fyzikálne a geometrické parametre valcovej „kocky“, aby mala rovnakú pravdepodobnosť skončiť na niektorej zo strán a na hrane?

8. Ekvipotenciálne čiary

Ponorte do vody dve elektródy, na ktoré ste priviedli bezpečné napätie, a pomocou voltmetra určte elektrický potenciál na rôznych miestach. Preskúmajte, ako sa zmerané ekvipotenciálne čiary líšia od vašich očakávaní pre rôzne podmienky a kvapaliny.

9. Vodná špirála

Prúd vody vypúšťaný cez úzku dierku sa za istých okolností môže stáčať do špirály. Vysvetlite tento jav a preskúmajte podmienky, za ktorých špirála vznikne.

10. Výbuch kvapky

Ak umiestnime kvapku vodného roztoku (napríklad vody s alkoholom) na povrch hydrofóbnej kvapaliny (napríklad rastlinného oleja), môže sa za istých okolností rozpadnúť na menšie kvapky. Preskúmajte parametre, ktoré ovplyvňujú rozpad a veľkosť výsledných kvapiek.

11. Guličky na elastickom páse

Spojte dve kovové guličky elastickým pásom, potom pás zatočte a položte guličky na stôl. Budú sa točiť najskôr do jednej strany a potom do druhej. Vysvetlite tento jav a preskúmajte, ako správanie takéhoto „kyvadla“ závisí od relevantných parametrov.

12. Zvláštny pohyb

Rozprášte malé plávajúce čiastočky na povrch vody v miske. Priblížte silný magnet zvrchu k povrchu vody. Vysvetlite prípadný pohyb čiastočiek.

13. Sviečková turbína

Papierová špirála zavesená nad sviečku sa začne otáčať. Optimalizujte zariadenie za účelom dosiahnutia maximálneho momentu sily.

14. Gulička na membráne

Keď pustíte kovovú guľičku na gumenú membránu natiiahnutú na plastový pohár, môžete počuť špecifický zvuk. Vysvetlite pôvod tohto zvuku a preskúmajte, ako zvuk závisí od relevantných parametrov.

15. Boycottov efekt

Čiastočky vznášajúce sa v kvapaline s nižšou hustotou sa postupne usadia na spodku nádoby. Rýchlosť usadzovania sa dá ovplyvniť naklonením nádoby. Vysvetlite tento jav a preskúmajte, ako ho ovplyvňujú relevantné parametre.

16. Zachráňte med!

Otáčanie paličky pokrytej viskóznou kvapalinou (napríklad medom) môže za istých okolností zabrániť jej odkvapkávaniu. Preskúmajte tento jav.

17. Neviditeľnosť

Lentikulárne šošovky sa dajú použiť na zakrivenie svetla a zmiznutie objektov. Preskúmajte, ako zmena vlastností šošovky a geometrie objektu ovplyvnia mieru, do ktorej je možné objekt pozorovať.